

Åpent rundt inkludering av masterne

- En psykolog er en master med klinisk praksis

Arne Olav L. Hageberg

Journalist og nettansvarleg i Psykologtidsskriftet

Mastere med høy kompetanse bør kunne bli medlemmer i Psykologforeningen, foreslår Sentralstyret. Signaler fra noen av foreningens medlemmer gir håp om en reflektert og saklig diskusjon i på landsmøtet i Sandefjord 24. til 26. november.

- Jeg er i utgangspunktet skeptisk, men åpen for gode argumenter.

Her kan du laste ned et kompendium over alt Tidsskriftet har skrevet om emnet fra 2006 til i dag.

Sitatet oppsummerer på mange måter holdningen Tidsskriftet møtte da vi gjennomførte en uhøytidelig ringerunde til en håndfull tilfeldig utvalgte medlemmer i Norsk Psykologforening. Bakgrunnen var forslaget til lovendring som Sentralstyret legger fram for Landsmøtet nå i november, om at psykologimastere med EuroPsy-sertifisering skal kunne bli medlemmer i foreningen, og at den som har en femårig utdanning på master- eller doktorgradsnivå, med minst 240 studiepoeng psykologifag inkludert, etter søknad til Sentralstyret skal kunne innvilges medlemskap.

Vi hadde forventet en viss reservasjon da vi presenterte forslaget for medlemmene, men slettes ikke alle var skeptiske i utgangspunktet. Flere var direkte positive til å kunne møte mastere på neste

medlemsmøte. Det til dels ganske tydelige fiendebildet av psykologimasterene som vi har sett malt noen ganger de siste årene, ser stort sett ut til å være byttet ut med mer nyanserike motiver og scenarier.

Langt flere psykologer

I 2009 ble det uteksaminert 134 psykologimastere ved norske universiteter, mot 215 cand.psychol.-er. Masterutdanningene har vokst raskt de siste årene, og kommer sannsynligvis til å fortsette å vokse.

– En psykolog er en master med klinisk praksis i tillegg, spissformulerte en av dem vi snakket med, og fortsatte:

– Det er jo bare ett år som skiller. Teoretisk er vi akkurat likeverdige. Terapeutisk praksis er ikke så mye jobb. Masterne burde fått lisensen etter ett år i arbeid. Da hadde vi hatt langt flere psykologer. Å starte som psykolog er bare en start. Ti år etter ser man hvordan man fungerer i faget. Det tar sin tid å bli psykolog. Det kommer an på menneskelige egenskaper og om man har vært heldig med arbeidsgiveren.

Andre var mer skeptiske, og dro frem faren for at alle kampene om posisjoner som psykologer har gått seirende ut av de siste tiårene, ikke må ha vært kjempet forgjeves.

– Det har skjedd så mye positivt. Derfor er jeg skeptisk til dette nye, som jeg tror kan true disse posisjonene, sa en av respondentene, og fortsatte:

– Gestaltterapeuter og coacher trækker allerede i vårt bed og definerer seg inn på våre enemerker.

Kan miste kraft

Flere uttrykte bekymring for at Psykologforeningen skulle miste gjennomslagskraft og bli mer utydelig utad, men det ble også pekt på at det ikke er uvanlig i Norge med fagforeninger som inkluderer nokså ulike grupper, men som samler klientell innenfor en bransje.

– Utad er det viktigst at Psykologforeningen representerer psykologprofesjonen, og ikke mange andre typer grupper.

– Jeg har tenkt på mastere som de som kan ta arbeidsoppgavene som ikke kliniske psykologer vil ha, sa en med et smil, og satte kanskje ord på noe flere har følt på.

Et annet moment som trukket fram, var om masterne egentlig er de man bør bekymre seg mest over. Kanskje ligger det store spørsmålet heller i at psykologer skal være mest kompetente som helsearbeidere sammenlignet med for eksempel sosionomer. Det finnes både arbeidsgivere og andre faggrupper som går inn for at flere bør kunne jobbe med det samme som psykologer gjør, selv om disse for eksempel ikke har opplæring i diagnosesystemene.

– Det er bra at det kommer flere som kan vise kompetanse, konkluderte en, med klar henvisning til EuroPsy-masterne.

Folk følger med

Hos dem vi møtte på telefonen, var kunnskapene om temaet gjennomgående høyt. Det virker som at diskusjonen om forholdet til masterne har sivet ut i store deler av organisasjonen, og at dette er noe folk er opptatt av og ønsker å komme til bunns i. Det er altså grunn til å vente seg gode diskusjoner på Landsmøtet.

Skal vi forsøke oss på en konklusjon, så må det være at saken står helt åpen. Mange ser argumenter både for og imot. Diskusjonen handler i mindre grad enn før om følelser og identitet, og i større grad om politiske og strategiske valg for faget. Mye kan bli avgjort i kongress-salen og

korridorene på Rica Park Hotell Sandefjord 24. til 26. november. Bare en ting er sikkert: Norsk Psykologforening går mot et uvanlig spennende landsmøte. 1

ARGUMENTER: Disse listene over argumenter for og imot mastere som medlemmer i Psykologforeningen er laget av redaksjonen. Vi har basert oss på muntlige uttalelser fra medlemmer, momenter fra debatten her i Tidsskriftet, og dokumenter som Arbeidsutvalget i Psykologforeningen har presentert for Sentralstyret.

- Vi får en utvidet forståelse av hva en psykolog er, og vi får flere psykologer. Slik kan vi få psykologer i stillinger vi før ikke hadde tenkt som aktuelle, en større utbredelse av psykologers funksjon i samfunnet og større innflytelse på utviklingen av psykologifaget også utenfor det helserelaterte. Det tilfører også høy faglig spisskompetanse innenfor nye områder, ikke minst forskningskompetanse, da 30 prosent av alle mastere går videre på doktorgrad.
- Med status quo risikerer vi at Psykologforeningen bare forholder seg til den kliniske delen av psykologien, mens den ved å inkludere mastere kan beholde definisjonsmakten innenfor bredden i norsk psykologi. Foreningen vil også representere en bredere del av psykologien i samfunnsdebatten.
- En større medlemsmasse gjør at Psykologforeningen står sterkere og favner mer av fagfeltet her til lands. Dette gir større tyngde overfor andre høyt utdannede grupper, særlig når det gjelder hvem som skal teste og utrede. Samtidig gir det en felles psykologfaglig front mot grupper med lavere kompetanse, som sosionomer og pedagoger.
- Masterne kan gi foreningen et større internasjonalt engasjement, da disse er mer internasjonalt orientert, og bringer denne fagligheten med seg hjem. Det gjør det også lettere å jobbe på tvers av landegrensener.
- EuroPsy-mastere kan ha høyere kompetanse enn norske psykologer i dag har, og bør derfor med.
- Psykologforeningen kan tilby nye medlemmer spesialistkurs, og slik både sikre et høyt faglig nivå og heve psykologikompetansen i samfunnet. Utvikler foreningen kursprogram mot andre deler av psykologien enn den kliniske, vil alle medlemmene få glede av dette. Slik kan ulike grupper dra fordel av hverandres kompetanse internt i foreningen.
- Skal Psykologforeningen få gjennomført det den står for i formålsparagrafen, må den være en åpen og inkluderende forening som tar på seg ansvaret med å forvalte hele psykologien, og ikke bare den kliniske delen av faget.
- Det er ikke utenkelig at mastere på sikt vil få kalle seg psykologer, og at det kun er tittelen «klinisk psykolog» som beskyttes av helsepersonelloven. Da er det strategisk klokt å ha masterne med, fremfor å risikere at det startes parallelle psykologforeninger for fagfolk med lignende kompetanse. Slik vil man også kunne påvirke morgendagens masterutdanninger, og blant annet forplikte masterne på foreningens fagetiske retningslinjer.

- En utvidet forståelse av hva en psykolog er, gjør feltet uoversiktlig. Mange veier til «psykolog» gjør det vanskelig å ta stilling til hva som menes med «psykolog», for eksempel ved ansettelser. Det blir kanskje lettere for arbeidsgivere å ansette mastere i stedet for psykologer, fordi masterne koster mindre. Vi risikerer da at kravene til psykologers kompetanse senkes på sikt.
- Psykologforeningen blir en hybrid-forening som ikke lenger ivaretar psykologprofesjonen, og dermed forringes kravene til psykologtittelen. Dessuten svekkes innflytelsen til psykologer med klinisk bakgrunn.
- Man må spre ressursene på flere. Det blir vanskelig for Psykologforeningen å snakke med én stemme utad, og foreningens politiske prioriteringer blir uklare.
- Ingen vet hvor mange EuroPsy-mastere man kan vente i årene som kommer, og vi risikerer store kostnader knyttet til oppbyggingen av en ny organisasjonsstruktur, bare for å tilpasse oss en marginal gruppe som tilfører foreningen lite. Et vedtak er derfor forhastet; det er nok av tid til å vente og se an utviklingen.
- Vedtaket begrenser seg til mastere på et bestemt nivå, og vil derfor gjelde få, noe som skaper flere problemer enn det løser. Vi risikerer dessuten et A-lag og et B-lag i foreningen slik forslaget nå er utformet.
- Alle de internasjonale foreningene Psykologforeningen er med i, som EFFA, er rene psykologforeninger. Det kan fremstå uheldig dersom Norsk Psykologforening velger å inkludere andre faggrupper.
- Legeforeningen ville aldri gjort det.

Norske universiteter tilbyr i dag følgende masterprogrammer i psykologi
Bergen Master i arbeids- og organisasjonspsykologi
Oslo Master i arbeids- og organisasjonspsykologi Master of Cognitive Neuroscience Master i helse- og sosialpsykologi Master i kultur- og samfunnspsykologi
Tromsø Master i generell psykologi
Trondheim Master i psykologi med studieretning i kultur-, sosial- og samfunnspsykologi Master i psykologi med studieretning i helse-, organisasjons- og kommunikasjonpsykologi Master i psykologi med studieretning i kognitiv/biologisk psykologi Master of Philosophy in Human Development Master of Philosophy in Risk Psychology, Environment and Safety
Her finner du mer informasjon
<ul style="list-style-type: none">• Medlemmer kan logge seg inn på www.psykologforeningen.no og finne alle sakspapirer fra Sentralstyrets møter• Her kan du laste ned en pdf der alt som Tidsskriftet har skrevet om saken siden 2006 er samlet• Her finner du informasjon om oppbygningen av de ulike masterprogrammene i psykologi: Universitetet i Oslo Universitetet i Bergen NTNU - Trondheim Universitetet i Tromsø